

Uitnodiging voor het indienen van een nieuw onderwerp voor het centraal examen filosofie vwo, 2024

Het College voor Toetsen en Examen (CvTE) zal in 2019 een nieuw onderwerp kiezen voor het centraal examen filosofie vwo 2024. De selectie en keuze van het onderwerp legt het CvTE in handen van een syllabuscommissie, grotendeels bestaande uit docenten werkzaam in het voortgezet onderwijs.

Het nieuwe onderwerp maakt deel uit van de syllabus filosofie vwo, een document waarin de eisen voor het centraal examen zijn gespecificeerd. Er komt een wijziging in de manier waarop het wisselende onderwerp is uitgewerkt. In de syllabus 2020 gebeurde dit alleen nog in de vorm van eindtermen. In de syllabus 2024 zal ook een inhoudelijke uitwerking van het onderwerp worden opgenomen. Een goed voorbeeld van de nieuwe opzet is de syllabus havo 2022. Deze syllabus is in conceptvorm op te vragen bij het CvTE en wordt – naar verwacht – eind maart gepubliceerd op: [Examenblad - filosofie havo 2022](#)

Het CvTE nodigt filosofen betrokken bij het filosofieonderwijs uit om een onderwerp in te dienen voor de centrale examens vwo 2024 en volgende jaren. In deze notitie vindt u een aantal aanwijzingen waaraan voorstellen moeten voldoen. Deze aanwijzingen betreffen de inhoud en vorm van de voorstellen. Verder is informatie over werkwijze en planning van het keuzeproces opgenomen. Wij hopen in de komende tijd een aantal geschikte voorstellen te mogen ontvangen.

Inhoudelijke aanwijzingen

- Een onderwerp moet passen binnen de domeinen van het examenprogramma. Voor het onderwerp 2024 zijn de domeinen B (wijsgerige antropologie) en E (wetenschapsfilosofie) uitgangspunt. Het onderwerp hoeft zich echter niet te beperken tot de domeinen B en E maar mag ook verbanden leggen met de andere domeinen: C (ethiek) en D (kennisleer). Concreet denkt de syllabuscommissie aan onderwerpen die de antropologie en de wetenschapsfilosofie op elkaar betrekken zoals bijvoorbeeld filosofische vragen over de relatie tussen de mens en techniek, de relatie tussen maatschappij en wetenschappelijke ontwikkeling en/of de verhouding tussen mens en natuur. Het examenprogramma filosofie vwo is te vinden op: [Examenblad-examenprogramma vwo](#).
- Het onderwerp zal naar verwacht in de jaren 2024-2027 worden geëxamineerd; om die reden moet het onderwerp in zekere mate 'tijdloos' zijn;
- Het onderwerp moet voldoende aanknopingspunten bieden om er voor vier jaar meerdere examens per jaar bij te kunnen ontwikkelen;
- Een onderwerp zou niet uitsluitend vanuit één filosofische traditie moeten worden benaderd, bijvoorbeeld geheel vanuit de analytische invalshoek of juist geheel vanuit de continentale.

Aanwijzingen over vorm

- Het voorstel omvat ongeveer 500 woorden (exclusief verwijzingen). Aangegeven wordt wat het onderwerp op hoofdlijnen inhoudt, wat de filosofische relevantie is en hoe het onderwerp aansluit bij vwo leerlingen;
- Het voorstel bevat onder andere enkele leerdoelen, relevante filosofische vragen, bijbehorende filosofische posities en suggesties voor een aantal sleutelteksten uit primaire literatuur;
- In het voorstel is een verwijzing opgenomen naar secundaire literatuur waarop het voorstel stoelt. Deze literatuur kan als basis dienen voor de uitwerking van het onderwerp in de syllabus en voor docenten bij de voorbereiding van hun onderwijs.

Werkwijze

- Het heeft de voorkeur van de commissie dat de schrijver van het voorstel dit ook verder uitwerkt tot een voor de syllabus geschikte tekst. Bij het indienen van het voorstel geeft de indiener aan of hij/zij deze ambitie heeft;

- Het is mogelijk om als duo of schrijfgroep een voorstel in te dienen; de syllabuscommissie moedigt samenwerking aan van academisch filosofen met docenten filosofie uit het voortgezet onderwijs;
- Uitwerking van het voorstel gebeurt in samenwerking met de syllabuscommissie. De syllabus is een product van de syllabuscommissie als geheel;
- De schrijver van het onderwerp gaat deel uitmaken van de syllabuscommissie; bij meerdere auteurs worden er nadere afspraken over deelname aan de commissie gemaakt;
- De indiener van het voorstel is vrij om - nadat de syllabus is vastgesteld door het CvTE - het onderwerp uit te werken naar leerlingmateriaal, bijvoorbeeld in de vorm van een lesboek.

Planning

- Tot en met 23 mei 2019 kunnen onderwerpen worden ingediend (e-mail t.a.v. Jan van Miert, clustermanager CvTE, info@cvte.nl);
- Een indiener van een voorstel kan in juni worden uitgenodigd voor een gesprek met de syllabuscommissie;
- Vóór 12 juli 2019 krijgen indieners bericht van het CvTE;
- Het ontwikkeltraject start in de zomer 2019 en duurt – naar verwacht – tot het voorjaar 2021.

Mocht u vragen hebben naar aanleiding van bovenstaande dan kunt u contact opnemen met het CvTE via info@cvte.nl.